

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลนาปรัง อำเภอลำปาง จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา

ศึกษาภาพตำบล

ประเมิน (ก่อน) : ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ประเมิน (หลัง) : ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ตำบลนาปรังมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,945 คน รวม 1,714 ครัวเรือน ชุมชนประกอบด้วย 9 อาชีพหลักของประชาชนในตำบล ประกอบด้วยอาชีพทำนาข้าว ทำไร่ ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชตามฤดูกาล ข้าวโพด ยาสูบมันสำปะหลัง ถั่วแระ เป็นต้น มีป่าไม้ที่มีความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ เช่น มีพื้นที่ป่าชุมชนที่อุดมสมบูรณ์ มีน้ำไหลผ่าน มีการรวมตัวจัดตั้งกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มกองทุนสวัสดิการต่างๆ มีจุดเด่นคือ การร่วมมือของภาคีเครือข่าย เช่น อบต. พัฒนาชุมชน ในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

จากข้อมูลความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ตำบลนาปรังมีความต้องการพื้นฐานในด้านการเข้าถึงบริการรัฐมากที่สุด ในขณะที่อีก 4 มิติ ประชากรได้รับความต้องการในระดับที่เพียงพอแล้ว

การพัฒนาพื้นที่

โจทย์พื้นที่

ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลนาปรัง ประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรมทั้งการทำนาข้าว ทำไร่และสวน พื้นที่ตั้งอยู่ไม่ห่างไกลจากตัวอำเภอ แต่ด้วยอาชีพเกษตรกรรมทำให้มีปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อสุขภาพ การเข้าถึงบริการสุขภาพประชาชนยังมีแบบแผนที่หลากหลาย ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทางโครงการจึงได้ร่วมมือกับรพ.ปง เทศบาลปงและอบต.นาปรังในการที่จะพัฒนาศักยภาพของชุมชนด้านสุขภาพ เพื่อให้สามารถหยุดยั้งการระบาดของโรคและสร้างเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งด้านการป้องกันโรคได้อย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่ดำเนินการ

กิจกรรมที่ตำบลนาปรังควรได้ดำเนินการทั้งหมด 4 กิจกรรม ได้แก่

1. กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ขอปฏิบัติในการควบคุมป้องกัน COVID-19
2. กิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบลด้านสุขภาพ
3. กิจกรรมการพัฒนาสุขภาพครอบครัว
4. กิจกรรมการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรในชุมชน

กลไกการดำเนินงาน

1. การให้ความรู้ ด้วยการศึกษาศึกษาและการฝึกอบรม
2. การจัดตั้งกลุ่มและการพัฒนาผู้นำ
3. การสรรหาผู้นำและการพัฒนาผู้นำ
4. การศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาชุมชน
5. การวางแผนงานและกิจกรรมโครงการ
6. การประสานงานและร่วมมือปฏิบัติงาน

ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน (33 อัตรา) ประกอบด้วย
- บัณฑิตจบใหม่ 15 อัตรา , นักศึกษา 5 อัตรา , ประชาชน 13 อัตรา
2. การพัฒนาทักษะ 4 ด้าน ประกอบด้วย
ทักษะด้านการเงิน (Financial Literacy), ทักษะด้านสังคม (Social Literacy), ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy), ทักษะด้านภาษา (Language Literacy)
3. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ
ตำบลนาปรัง พัฒนาเป็นชุมชนต้นแบบในด้านความพร้อมฐานวิถีชีวิตใหม่ของชุมชน เพื่อสร้างความสอดคล้องระหว่างแนวทางปฏิบัติด้านการป้องกัน COVID-19 กับภูมิปัญญาพื้นบ้านและวิถีชีวิต เป็นการจัดการให้ชุมชนจัดการตนเองด้านสุขภาพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดรายจ่ายด้านสุขภาพและไม่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ของคนในตำบลนาปรัง อีกทั้งยังเป็นความรู้และข้อปฏิบัติที่นำไปใช้ในครัวเรือน
4. การจัดทำข้อมูล Thailand Community Data (TCD) จำนวน 218 ข้อมูล

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

1. รายได้ที่เพิ่มขึ้น
รายได้ของตำบลเพิ่มขึ้น
เฉลี่ยร้อยละ 2.50
รายได้ของตำบลเพิ่มขึ้น
เฉลี่ย 180,000 บาท/ปี
รายได้ของตำบลเพิ่มขึ้น
เฉลี่ย 180 บาท/ ครัวเรือน
2. การเพิ่มผลิตภาพ (productivity)
ต้นทุนของตำบลลดลง
เฉลี่ยร้อยละ 2.50
ปริมาณผลผลิตของตำบลที่เพิ่มขึ้น
เฉลี่ยร้อยละ 5.00

ผลลัพธ์เชิงสังคม

1. เกิดการจ้างงานที่ตอบสนองต่อสภาพพื้นที่เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่
2. การอพยพย้ายถิ่นฐานออกนอกท้องถิ่นเพื่อไปทำงานลดลง
3. เกิดความร่วมมือในการพัฒนายกระดับตำบลในเรื่องของการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดี การสร้างสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่
4. เกิดการผลักดันให้หน่วยงานท้องถิ่น/ ผู้นำชุมชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาสุขภาพ การสร้างอาชีพเพื่อความยั่งยืนให้แก่ประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาที่พบในการดำเนินงานโครงการระยะที่ 1 พบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ที่ยังคงเกิดขึ้นทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามกำหนดเวลาตามแผนที่วางไว้ กิจกรรมตามโครงการที่ดำเนินการอยู่ ควรมีต่อยอดให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เกิดโครงการระยะที่ 2 และควรมีการปรับกระบวนการดำเนินการโครงการให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้มีการดำเนินการได้รวดเร็วในการพัฒนาชุมชนต่อไป

ผู้รับผิดชอบ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.บุญลือ อิมบ้านไร่
เบอร์ติดต่อ : 08 1911 7330 หน่วยงาน : คณะสาธารณสุขศาสตร์